

Detaljplan för fastigheterna Nordingrå Prästbord 1:21
och Nordingrå Prästbord 1:183 samt delar av Nordingrå
Prästbord 1:136.

Nordingrå

Kramfors kommun

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Upprättad den 03 juli 2023

Innehållsförteckning

Undersökning om betydande miljöpåverkan	2
Detaljplanens syfte	2
Platsens förutsättningar	2
Planområdet	2
Översiktsplanen	3
Riksintressen.....	4
Vattenskyddsområde	4
Fornminnen.....	5
Kulturmiljö	5
Geologi	6
Buller	6
Farligt gods	7
Detaljplanens påverkan.....	7
Detaljplanens karaktär	8
Sammanvägd bedömning – ställningstagande.....	8

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Kramfors kommun har gjort en undersökning av planen för att se om dess genomförande kan medföra en betydande miljöpåverkan enligt miljöbalken 6 kapitlet 3§. Undersökningen har gjorts utifrån de kriterier som finns i miljöbedömningsförordningen (2017:966) med tillhörande bilagor.

Detaljplanens syfte

Syftet med detaljplanen är bland annat att bekräfta befintliga användningar samt skapa en större flexibilitet genom ändring av bestämmelser för användning av befintliga byggnader och möjliggöra för tänkbar nybyggnation. Idag anger detaljplanen för Nordingrå Förskola (lilla avdelningen) användningen förskola och för Nordingrå Järn- och färghandel användningarna handel och parkering. Bestämmelsen kring förskola avser verksamheter som har stat, kommun eller landsting som huvudman. Att ange andra bestämmelser, än nuvarande, skulle möjliggöra att byggnaderna används på fler olika sätt av andra huvudmän än kommunen.

Platsens förutsättningar

Planområdet

Planområdet är lokaliserat inom västra delen av Nordingrå/Vallen. Det består av fastigheterna Nordingrå Prästbord 1:21 och Nordingrå Prästbord 1:183 samt delar av Nordingrå Prästbord 1:136. Inom planområdet finns även parkering, gata och grönområde. Planområdet är omgivet av villabebyggelse, kyrka med kyrkogård samt torg och mataffär.

Karta 1: Röd linje redovisar det ungefärliga planområdesgränsen (Källa: karta.Kramfors.se).

Planförhållanden

Inom planområdet finns en gällande detaljplan.

[Nå37] Förslag till byggnadsplan för Nordingrå centrum. Antagen 17 juli 1990.

[Nå48] Förslag till planändring för område inom Nordingrå centrum. Antagen 15 juli 2004.

Enligt gällande detaljplaner är planområdet planlagt för förskola, handel, parkering och gata. Idag strider ingen av områdets nuvarande användningar mot de gällande detaljplanerna.

Översiktsplanen

I översiktsplanen antagen 2013 anges generella ställningstaganden om att Kramfors ska vara en trygg och nära kommun i en attraktiv region.

Livsmiljön ska möjliggöra att människor bibehåller och uppnår en god hälsa. För att nå dit ska den fysiska planeringen bidra till att kommunen upplevs som en trygg och säker plats för såväl män som kvinnor, unga som gamla. Vidare ska områden som bedöms skyddsvärda inventeras och analysera för att kunna bevaras till kommande generationer.

Den nya detaljplanen bedöms överensstämma med kommunens översiktsplan (2013).

Riksintressen

Planområdet ligger inom Höga kusten som utgör riksintresse för naturvård enligt 3 kap 6 § miljöbalken som reglerar ombyggnation och uppförande av byggnader.

Naturvårdsområdet betraktas numera som naturreservat, Nordingrå naturreservat, enligt 7 kap. miljöbalken.

Det är ur flera synpunkter som Höga kusten är av riksintresse: det rörliga friluftslivet, kulturmiljövården och naturvården. På så sätt är det genom en kombination av olika förutsättningar i kustområdet som skapar dess höga värde. Sammantaget handlar det om de särskilda kultur- och naturvärdena, den ursprungliga karaktären samt en unik attraktivitet för friluftsliv och turism med anledning av de mycket höga samlade värdena. Likaledes innefattas Höga Kusten med landskapsskydd, och fick världsarvsstatus år 2000. Världsarvet utvidgades år 2006 med Kvarkens skärgård i Finland.

Höga Kusten omfattas även av riksintresse för friluftsliv enligt 3 kap. § 6 miljöbalken. Detta friluftslivsområde berör också Örnsköldsviks kommun. Området är därefter avgränsat i sex delområden, där planområdet omfattas inom Vågsfjärden.

Högakustenleden som sträcker sig mellan Hornöberget vid Ångermanälvens mynning och Varvsberget i Örnsköldsvik, en sträcka på ungefär 13 mil indelad i 13 etapper, faller under riksintresse för friluftsliv.

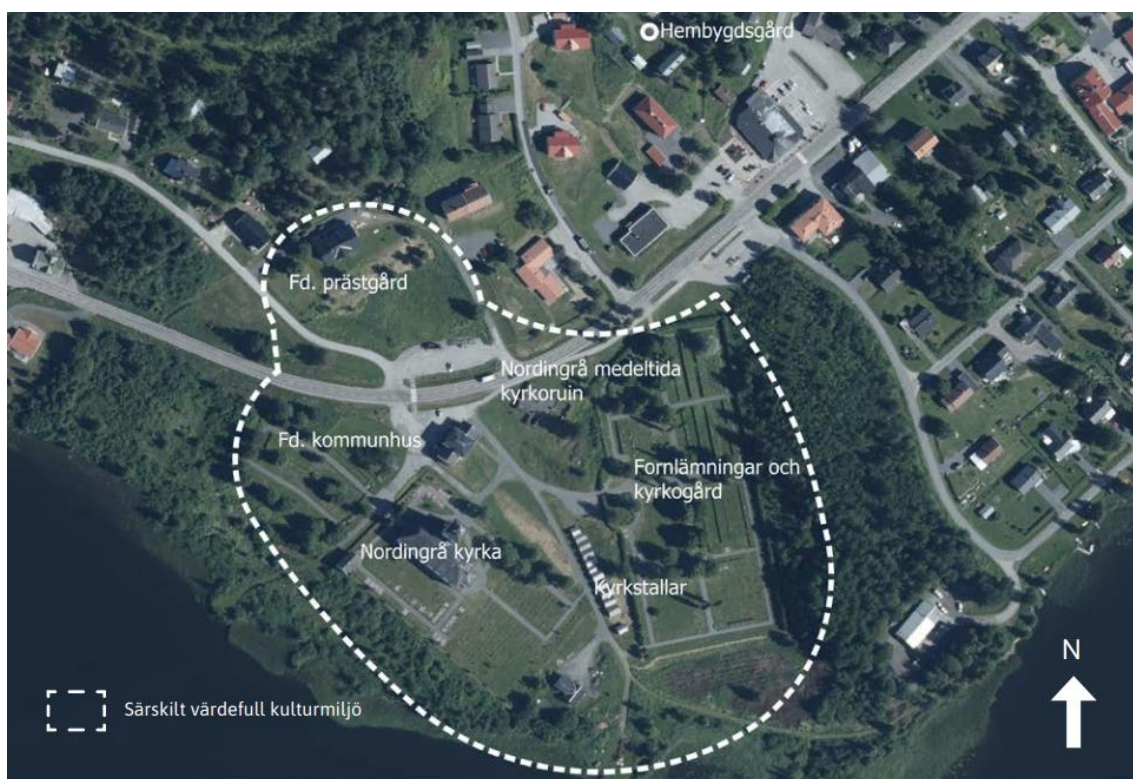
Vattenskyddsområde

Planområdet bör inte beröra det närliggande vattenskyddsområdet, Nordingråvallen, som ligger nordöst om det planerade området. Vattenskyddsområden regleras enligt 7 kap. miljöbalken.

Fornminnen

Hela fastigheten Nordingrå Prästbord 1:21 (och delar av fastigheterna Nordingrå Prästbord 1:1, 1:2, 1:116 och 1:142) är markerat som fornlämningsområde, definierat som bytomt/gårdstomt. Enligt Riksantikvarieämbetets beskrivning ska det enligt 1701 års karta på platsen funnits en prästgård med två ekonomibyggnader. Likaså i anslutning till gården finns det två gravgrupper med högar som indikerar att tomten kan ha förhistorisk bakgrund. Idag utgörs platsen av f.d. åkermark, landsväg, parkeringsplats och förskoletomt.

Kulturmiljö

Karta 2: Redovisar Nordingrås kyrkomiljö och sockencentrum (Källa: Kulturmiljöplan, granskningshandling).

I anslutning och fortsatt sydväst om planområdet finns Nordingrås kyrkomiljö och sockencentrum. De är beskrivna i gällande kulturmiljövårdsprogrammet från 1990. Kyrkomiljön är belägen i slutningen ner mot Vågsfjärden, där kyrkan från år 1852 är ritad av Simon Geting d.y. Kyrkomiljön omfattar även kyrkogården, de tolv bevarade fyrknutade kyrkstallarna som står i en tät rad och ruinen efter den medeltida kyrka som revs under 1830-talet, i samband med uppförandet av den nuvarande kyrkan.

Kring platsen återfinns även gravhögar från järnåldern. Likaledes ligger det f.d kommunhuset vid vägen mellan kyrkoruinen och den nuvarande kyrkan. Inom kulturmiljöområdet ligger också den f.d prästgården från år 1896 och ovan centrumbebyggelsen på en höjd ligger hembygdsgården, där huvudbyggnaden är från 1730-talet. Kyrkoruinen och lämningarna vittnar om platsen kontinuitet som en viktig central plats i bygden.

Kyrkomiljön bör bevaras och underhållas i sin helhet för att uppvisa kyrkan historiska dominans i landskapet samt agera som ett pedagogiskt exemplar på karakteristiskt sockencentrum/kyrkomiljö för Kramfors och Ångermanland.

Kyrkan är byggnadsminne och kyrkoruinen är fornminne som båda omfattas av kulturmiljölagen.

Geologi

Ingen del av planområdet ligger inom riskzon för skred eller ras.

En geoteknisk undersökning gjordes 1990 för planerad bebyggelse i Nordingrå centrum, dagens planområde inkluderas. Undersökningen visar att markens naturliga jordgrund, i västra delen, utgörs av 1-4 meter tjockt delvis löst lager lera och silt som vilar på fast morän. Djupet till berg är större än 3 meter.

I östra delen redogörs ett 1-2 meter tjockt fastare ytlager av fyllning och torrskorpelera, vilande på ett 2-5 meter tjockt lager av siltig lera. Därefter vilar leran på fast lagrad friktionsjord. Djupet till berg eller block är varierande mellan 6 och 10 meter.

Undersökningen redovisar även att grundvattenytans nivåer varierar mellan +10,7 och +9,3.

Buller

Planområdet påverkas av buller från trafik där bullret alstras från väg 848, Vallenvägen. Inom planområdet finns en lokalgata med mindre trafik.

Störningar och buller från bilväg bör utredas under planprocessen för att säkerställa att de uppsatta nivåerna för buller inte överskrids.

Farligt gods

Väg 848, Vallenvägen, fram till Mjällom är primär väg för transport av farligt gods. Det finns inga stora målpunkter, exempel industri, som fordonen ska transportera till.

Däremot finns det en drivmedelstation tvärs över från planområdet. Farligt gods bör inte påverka den befintliga eller den nya bebyggelsen som möjliggörs med detaljplanen.

Men en enkel riskanalys inklusive riskvärdering och riskreduktion bör ändå upprättas eftersom den nya planen är inom 150 meters avståndet från en transportled för farligt gods. Vägen har en ÅDT på cirka 1300 varav ungefär 15% är tung trafik.

Detaljplanens påverkan

Syftet med planen är bland annat att bekräfta befintliga användningar samt skapa en större flexibilitet genom ändring av bestämmelser för användning av befintliga byggnader och möjliggöra för tänkbar nybyggnation.

Eftersom planområdet är i anslutning till väg för transport av farligt gods och utsatt för buller ska placering, användning och utformning utgå från platsens förutsättningar.

Riksintressen

Bevarande av och tillgänglighet till de riksintressena som planen berör kan ske genom reglering av användning och utformning.

Riksintresse för naturvård beräknas inte påverkas negativt.

Riksintresse för friluftsliv beräknas inte påverkas negativt.

Världsarvsstatusen beräknas inte påverkas negativt.

Fornminnen

Fornlämningsområdet, definierat som bytomt/gårdstomt, kan påverkas. Därför kommer en arkeologisk undersökning att genomföras.

Naturmiljö och skyddade arter

Grönytorerna inom planområdet består mestadels av klippt gräsyta, vilka bedöms ha låga naturvärden. Det finns även lövträd och lövbeklädda buskar på vardera fastighet.

Omfattningen av naturmiljön kan komma att minska i och med att planen kommer möjliggöra för ombyggnation och nybyggnation på plats med befintlig bebyggelse. Vid ett sådant skede bör naturmiljön påverkas så lite som möjligt, när de befintliga

byggnaderna rivs och ny byggnad upprättas. Sker större förändringar, exempelvis borttag av grönska, bör det ersättas på andra ställen inom planområdet.

Under de senaste 25 åren har 12 verifierade fynd av fridlysta (fridlyst enligt 4 § Artskyddsförordningen) och rödlistade fågelarter observerats i nära anslutning till planområdet. De arter som har upptäckts är ormvråk, nötkråka, gröngöling, sävsångare, härfågel, gråspett och näktergal. Där härfågeln är angiven som nationellt utdöd, vilket betyder att arten bedöms sannolikt ha upphört att regelbundet reproducera sig inom landet. Utanför planområdet har rörsångare dokumenteras och denna fågelart är angiven som nära hotad. Eftersom området sedan tidigare är bebyggt bedöms skyddsvärda arter inte påverkas betydligt.

Påverkan på kulturmiljö

I anslutning och fortsatt sydväst om planområdet finns Nordingrås kyrkomiljö och sockencentrum, vilka inte beräknas påverkas negativt. Däremot kan bevarandet och tillgängligheten till områdena säkerställas genom reglering av användning och utformning i detaljplanen. En arkeologisk undersökning kommer att genomföras.

Strandskyddsområde

I anslutning till fastigheten Nordingrå Prästbord 1:183 finns det ett vattendrag som faller under strandskyddet. Upphävande av eller dispens från strandskyddet bör godtas eftersom platsen redan har tagits i anspråk av befintlig bebyggelse, enligt 7 kap. § 18c.

Detaljplanens karaktär

Planförslaget innebär möjlighet att använda befintlig bebyggelse på andra sätt och möjliggöra för ny bebyggelse.

Planområdets utformning kommer utgå från platsens förutsättningar och i stora drag bekräfta det befintliga. Lämplig utformning och placering av ny bebyggelse ska stå i relation till omgivningen.

Planen handläggs med standardförfarande.

Sammanvägd bedömning – ställningstagande

Detaljplanens genomförande bedöms inte medföra någon betydande miljöpåverkan.

En strategisk miljöbedömning behöver därför inte upprättas.

Kramfors den 2023-07-03

Emilia Stenberg

Planhandläggare